

AKTUÁLNE OTÁZKY FINANČNÉHO MANAŽMENTU SAMOSPRÁV Z POHLÁDU FINANCOVANIA SOCIÁLNYCH SLUŽIEB

56. ODBORNÁ KONFERENCIA

**ASOCIÁCIE KOMUNÁLNYCH EKONÓMOV SR, HOTEL DIXON, BANSKÁ
BYSTRICA 16.5.2024**

Zopár údajov a štatistických dát do diskusie

- O príjmoch a výdavkoch do sociálneho zabezpečenia, sociálnych služieb
- Vývoj v sociálnych službách vo vzťahu výdavky vs. prijímatelia vs. zamestnanci
- Výdavky na sociálne zabezpečenie vo vzťahu k % HDP
- Demografické charakteristiky a údaje

DPFO

- V roku 2015 podiely na DPFO boli upravené na: 68,5 % obce, 29,2 % VÚC, 2,3 % štátny rozpočet.
- V roku 2016 došlo k zatiaľ k poslednej zmene: 70 % výnosu pre obce a 30 % pre VÚC.
- Podľa nariadenie vlády č. 668/2004 Z. z. o rozdeľovaní výnosu dane z príjmov územnej samospráve sú určené kritéria a váhy rozdeľovania výnosu dane z príjmov fyzických osôb do rozpočtov obcí a rozpočtov vyšších územných celkov

DPFO

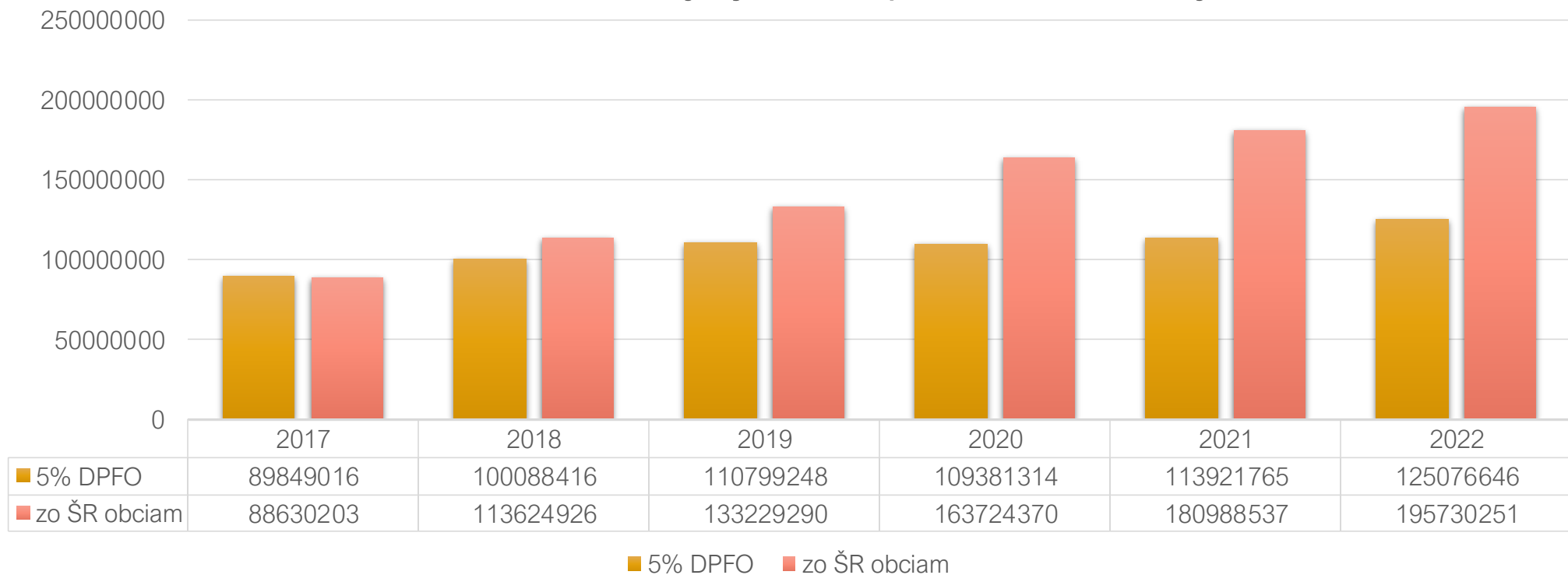
- Výber a váha kritérií pre rozdeľovanie výnosu dane obciam zohľadňuje samosprávne kompetencie určené na prefinancovanie (školsťvo, sociálne zabezpečenie) a rieši aj nevyhnutnosť zabezpečiť zvýšený prísun finančných prostriedkov nadväzne na rozsah poskytovaných služieb v centrách osídlenia
- Počet obyvateľov, ktorí dovŕšili vek šesťdesiatdva rokov váha 5 %.

Smerovanie na financovanie potrieb v sociálnej oblasti pre obyvateľov v poproduktívnom veku, pre ktorých obec zabezpečuje opatrovateľskú službu v zmysle platnej legislatívy.

DPFO

Zdroj: MF SR – Bilancia PaV obcí a ich ROaPO k 31.12. 20XX; Výročné správy a účtovné závierky MPSVR SR roky 2017-2022

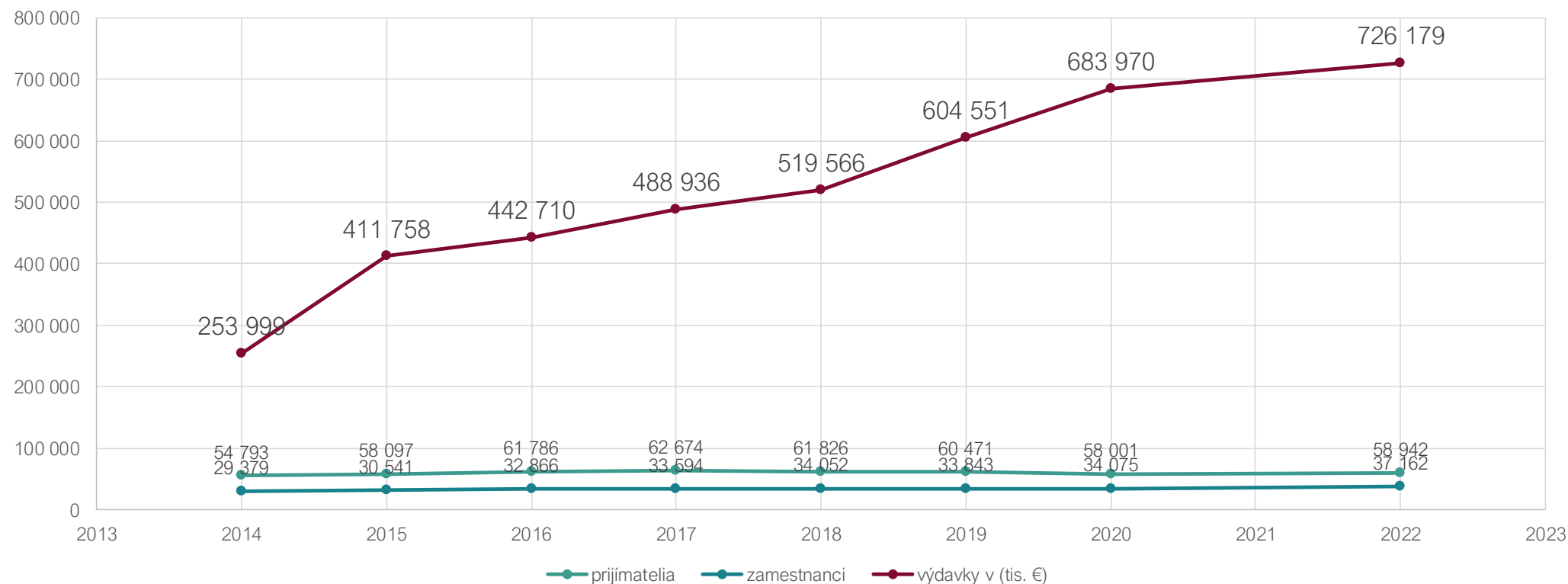
Príjmy samospráv do sociálnej oblasti od štátu

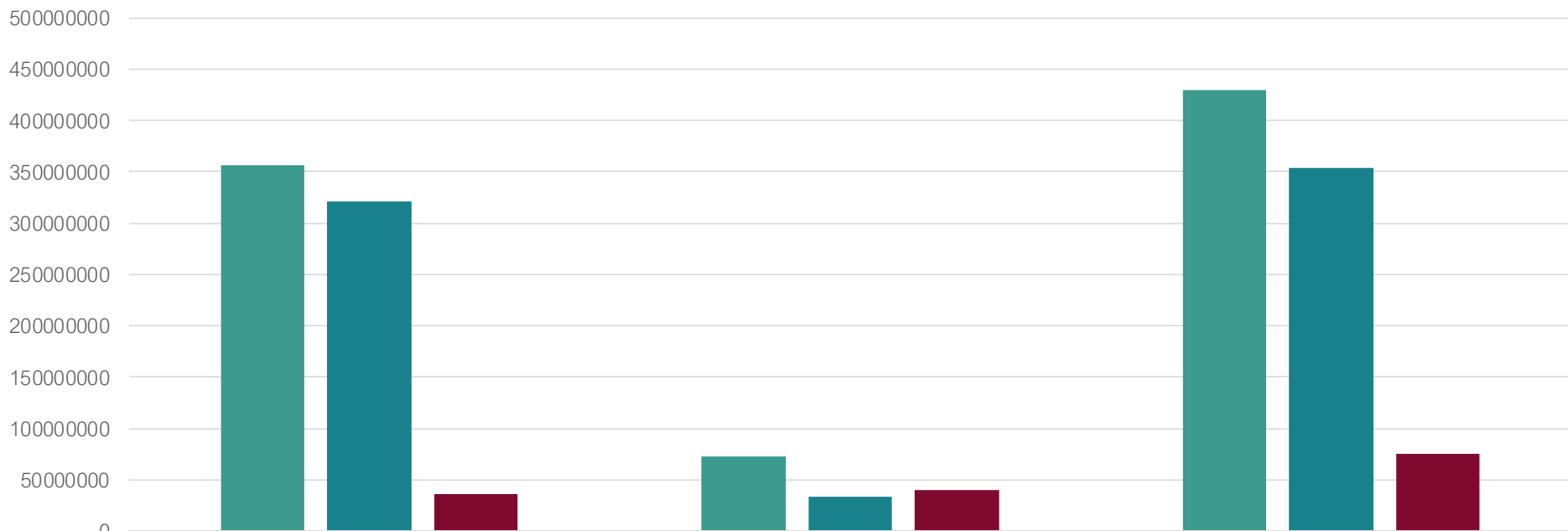
Vývoj v SS pri službách, kde sú osoby odkázané na pomoc inej osoby

Zdroj: MPSVR SR Správa o sociálnej situácii obyvateľstva roky 2014 - 2022

Vývoj SS OPIO

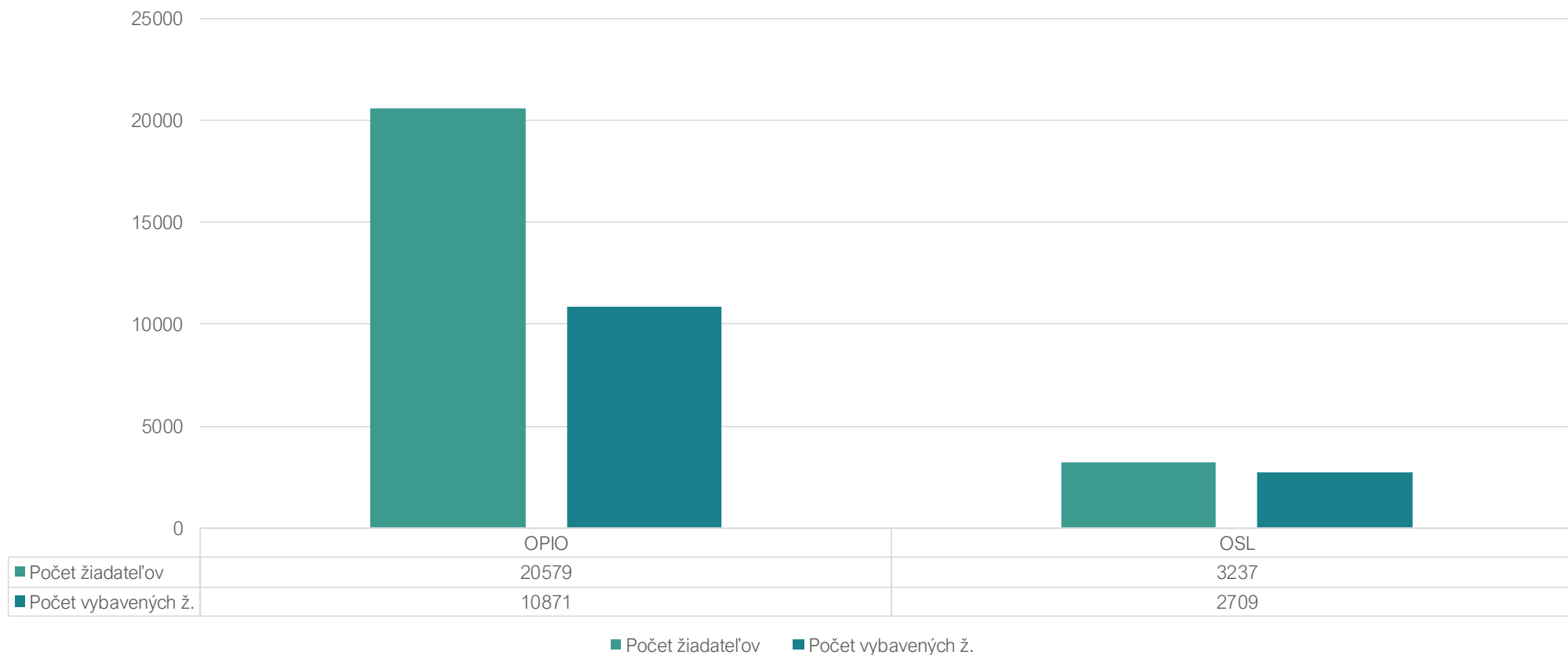
Dofinancovanie SS z vlastných zdrojov obce

	Zariadenia OPIO	OSL	Spolu
■ Výdavky	356173412	72984347	429157759
■ Prijmy DPFO + MPSVR	320806697	33122898	353929595
■ z vlastných zdrojov obce	35366715	39861449	75228164

■ Výdavky ■ Prijmy DPFO + MPSVR ■ z vlastných zdrojov obce

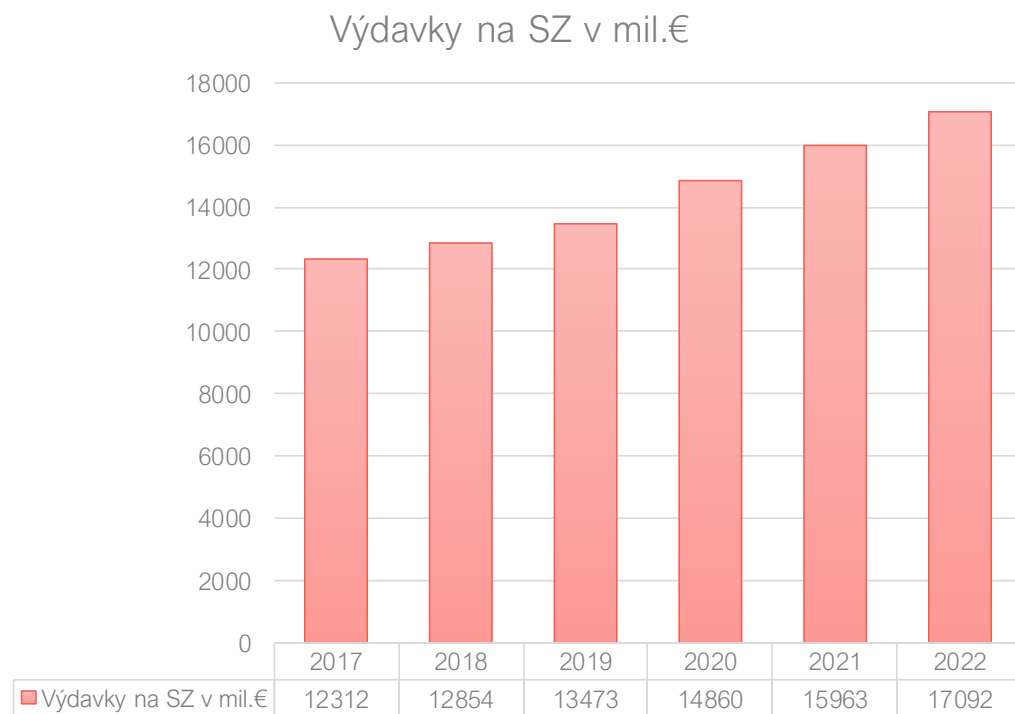
Dopyt vs. ponuka (rok 2022)

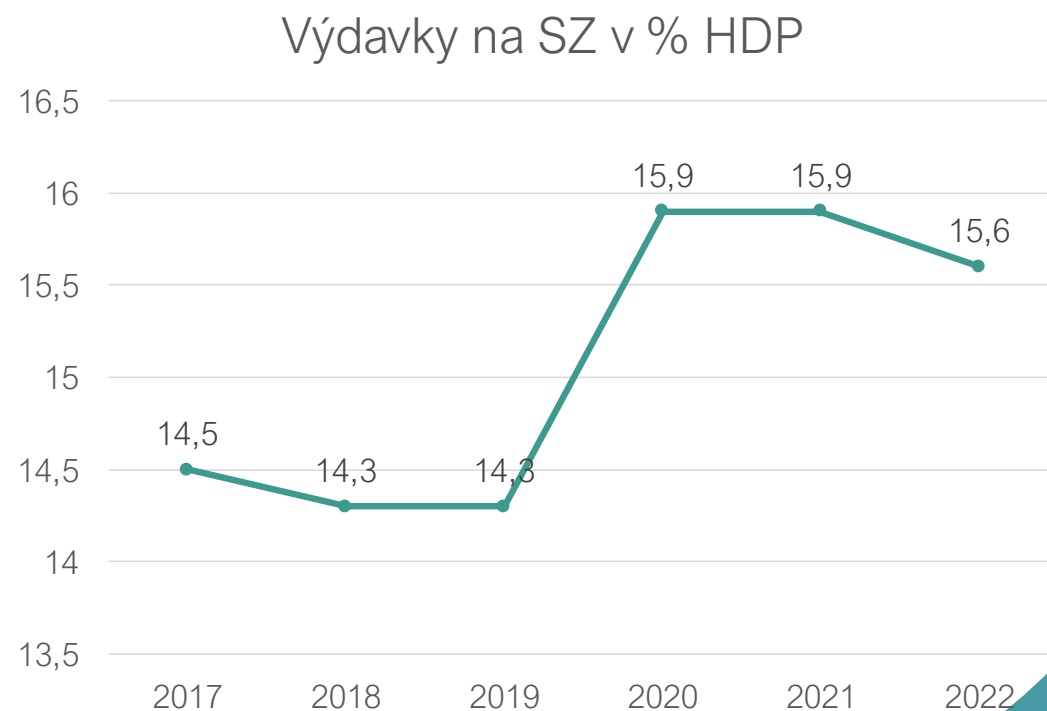
Výdavky VS na sociálne zabezpečenie

Zdroj: MF SR – IFP ekonomické štatistiky

VÝDAVKY NA SOCIÁLNE ZABEZPEČENIE V MIL. €

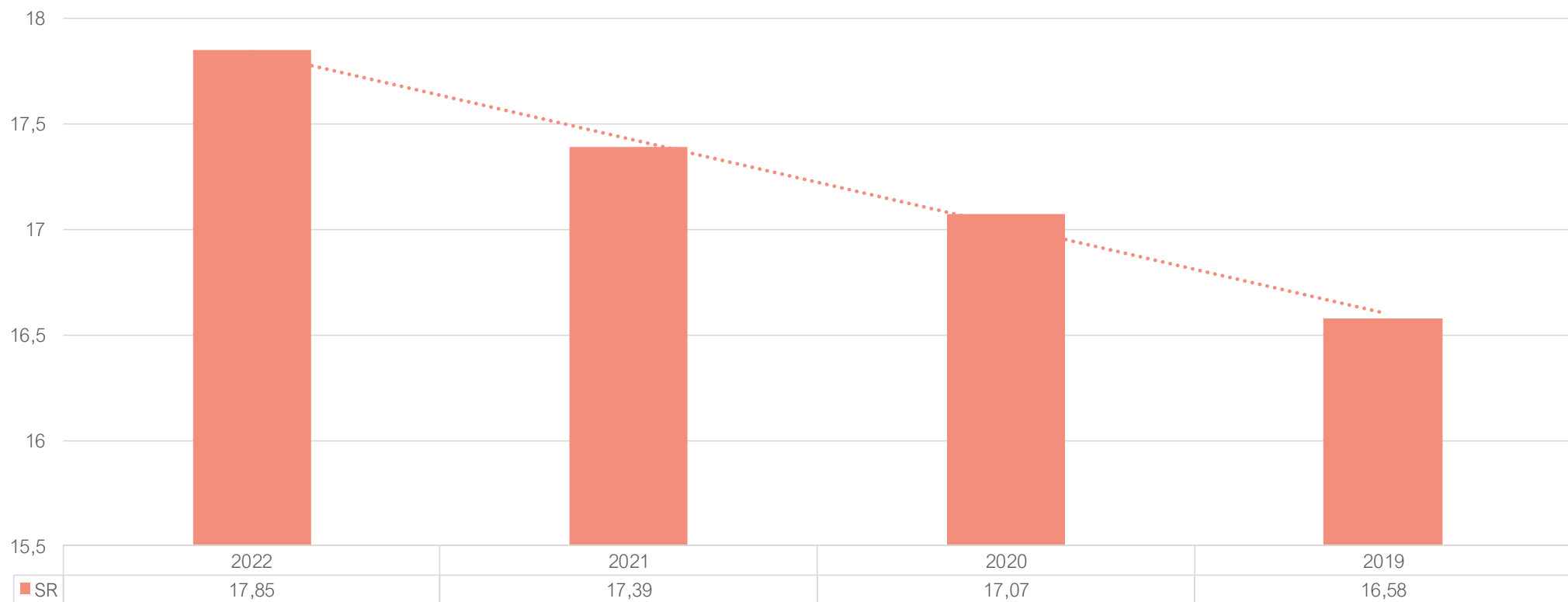
VÝDAVKY NA SOCIÁLNE ZABEZPEČENIE V % HDP

Demografické údaje – podiel osôb v poproduktívnom veku

Zdroj ŠÚ SR

SR

Starnutie obyvateľstva

Zdroj: MPSVR SR ; Konceptia reformy financovania sociálnych služieb (návrh) 2023

- **Starnutie obyvateľstva** je významný demografický trend, ktorý prebieha na Slovensku už niekoľko desaťročí, pričom jeho intenzita sa postupne zvyšuje. Najintenzívnejšia fáza starnutia obyvateľstva na Slovensku je však ešte len pred nami. Najnovšie prognózy potvrdzujú nezvratnosť starnutia populácie na Slovensku počas najbližších štyroch desaťročí a tiež malé možnosti tento proces ovplyvniť. Výrazné je zaostávanie Slovenska v porovnaní s inými krajinami EÚ27 čo sa týka parametrov dĺžky dožitia, osobitne počtu rokov **dožitia v zdraví**.
- https://economy-finance.ec.europa.eu/system/files/2023-11/ip257_en_0.pdf
- https://www.scitanie.sk/storage/app/media/dokumenty/SODB2021_prog_obyv.pdf

Prognóza vývoja hlavných vekových skupín obyvateľstva Slovenska v rokoch 2022 – 2030 (stredný scenár) (v

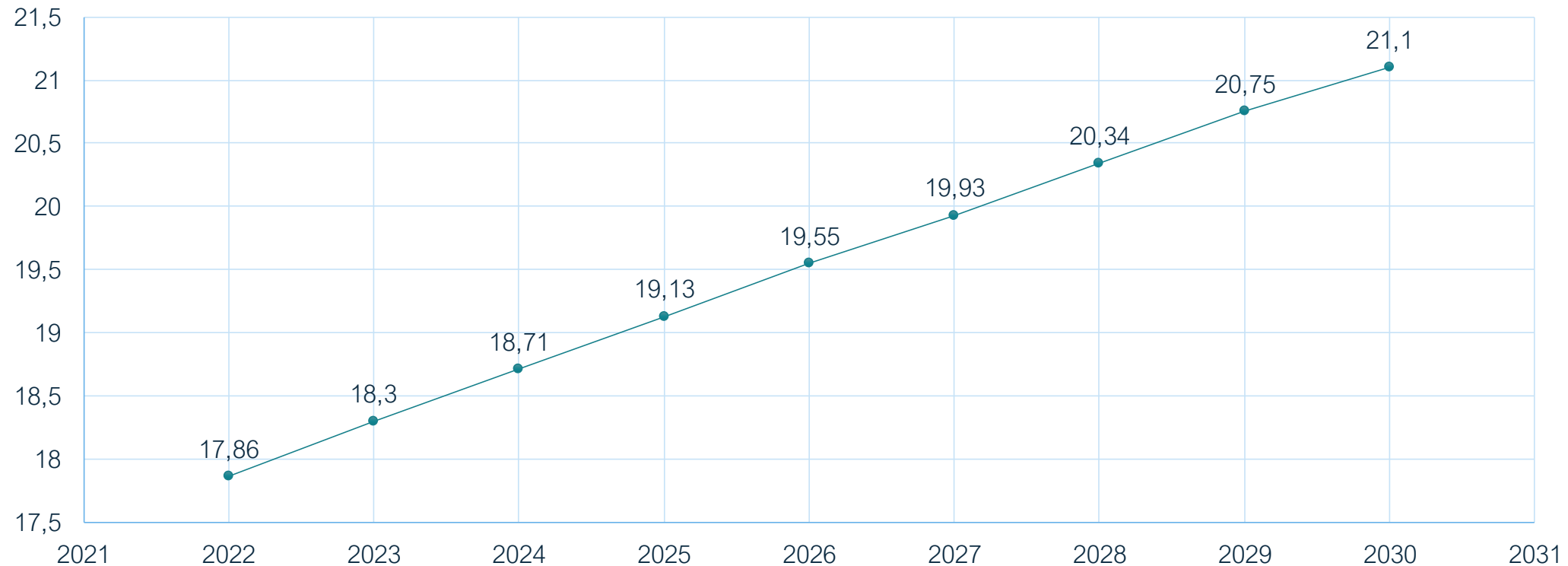
%) Zdroj: Popis konštrukčných postupov, analýza a zhodnotenie získaných výsledkov populačnej prognózy jednotlivých variant, ŠÚ SR,

Rok	Veková skupina			
	0 – 14	15 - 44	45 - 64	65+
2022	16,11	38,61	27,42	17,86
2023	16,1	37,94	27,65	18,3
2024	16,02	37,32	27,95	18,71
2025	15,93	36,77	28,16	19,13
2026	15,85	36,25	28,35	19,55
2027	15,74	35,74	28,59	19,93
2028	15,64	35,23	28,79	20,34
2029	15,52	34,76	28,97	20,75
2030	15,38	34,31	29,21	21,1

Prognóza vývoja obyvateľstva 65+ Slovenska v rokoch 2022 – 2030 (stredný scenár) (v %)

Zdroj: Popis konštrukčných postupov, analýza a zhodnotenie získaných výsledkov populačnej prognózy jednotlivých variant, ŠÚ SR,

Rok 65+

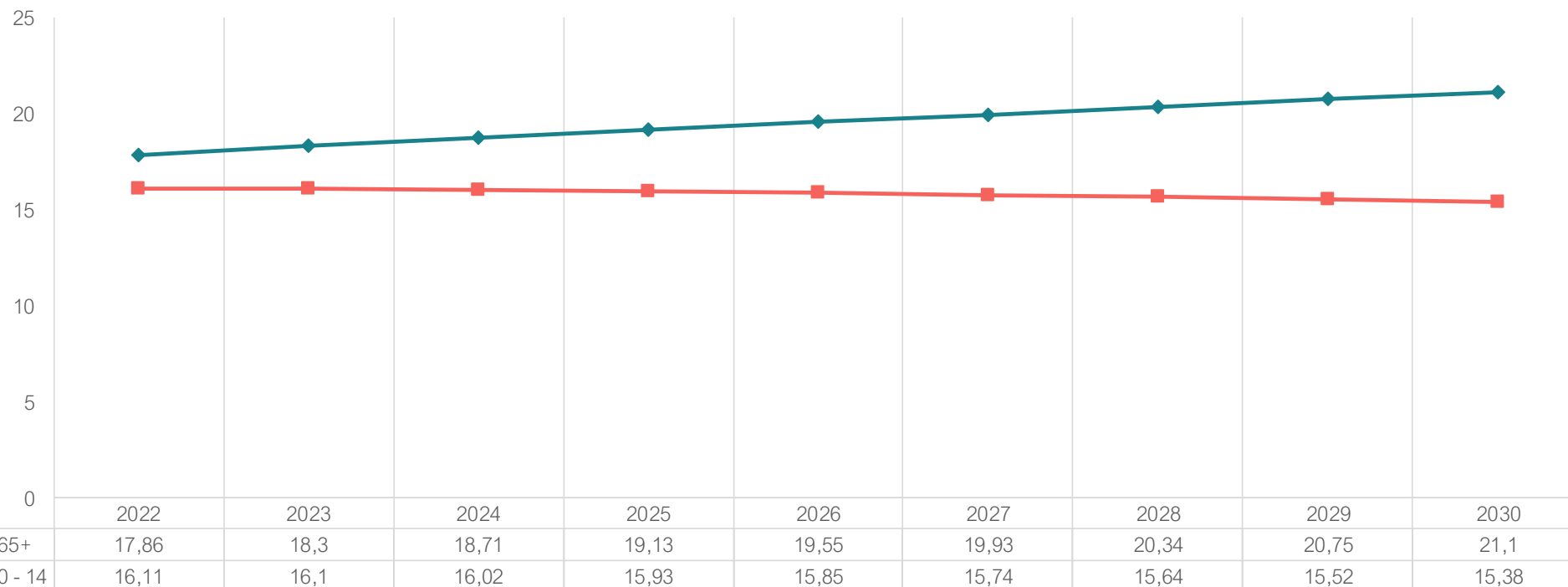

Prognóza vývoja obyvateľstva 65+ vs. 0-14 Slovenska v rokoch 2022 – 2030 (stredný scenár) (v %)

Zdroj: Popis konštrukčných postupov, analýza a zhodnotenie získaných výsledkov populačnej prognózy jednotlivých variant, ŠÚ SR,

0 - 14 VS. 65+

— Rok 65+ — Rok 0 - 14

Výzva a téma do diskusie

- Je (nie je) čas na **prehodnotenie podielu príjmov obcí z DPFO určených pre seniorov ?**
- Starnutie populácie by malo byť odzrkadlené vo výpočte rozdelenia DPFO. Postupné navyšovať podiel DPFO určených obciam na základe počtu obyvateľov vo veku nad 62 rokov. Navyšovanie váhy tohto kritéria previazať na rastúci – index ekonomickej závislosti starých ľudí tzv. index šedého zaťaženia

Výzva a téma do diskusie

- Index šedého zaťaženia - Počet osôb v poproduktívnom veku k osobám v produktívnom veku. V slovenskej literatúre sa označuje aj ako index závislosti II.
- Do roku 2035 sa bude ekonomické zaťaženie obyvateľov zvyšovať len mierne, výrazný nárast sa však očakáva v období 2035 – 2060.

Výzva a téma do diskusie

- Zo súčasných hodnôt ekonomického zaťaženia tesne nad úrovňou 50 % sa index ekonomického zaťaženia zvýši na hodnoty pod hranicou 60 % do roku 2035. Nasledovať bude prudký nárast ekonomického zaťaženia, ktorý vyvrcholí okolo roku 2060
- (zdroj: ŠÚ SR, Bratislava 2022, Infostat, Prognóza vývoja obyvateľstva SR spracovanú na základe výsledkov Sčítania, obyvateľov, domov a bytov 2021, Boris Vaňo)

Ďakujem za pozornosť

